

SAVO PUJIĆ

SRPSKOHRVATSKA ANTROPONIMIJA PČELARSKOG PORIJEKLA

Svaka grupa onomastičke leksike stoji u određenom odnosu prema apelativnoj leksici, od čijih je korijena izvedena. Onimizacija apelativa vrši se prema više ili manje ustaljenim načinima u pojedinim idiomima, a ti modeli su često zajednički i za srodne idiome. Na osnovu toga, uz pomoć onomastičke građe može se ponekad olakšati rekonstrukcija pojedine leksičko-semantičke grupe, pod-sistema ili sistema apelativne leksike. I onomastika pčelarskog porijekla ponekada pruža pouzdanije podatke o rasprostranjenosti i formi nekih termina ovog zanimanja negoli što to čine oskudni i nepouzdati pisani izvori.

Na osnovu pčelarskih tragova u srpskohrvatskoj onomastici mogao bi se rekonstruisati sistem osnovnih termina našeg patrijarhalnog pčelarstva, a i oni profesionalniji, uže poznati, svojom neočekivanom i izuzetnom pojavom u osnovi vlastitih imena obično pružaju zanimljivu informaciju. Uz nominaciju lokaliteta i ljudi, homonimi pčelarskog porijekla svjedoče o prirodi jednog zanimanja koje se u novije vrijeme temeljito transformisalo, kao i o odnosu etničkih zajednica prema pojedinim pojmovima iz tog semantičkog područja, zasićenog magijskim značenjima. Broj takvih imena neuporedivo je veći u toponimiji nego u antroponimiji.

Antroponimija pčelarskog porijekla, naročito savremena, većinom se sastoji od prezimena, a u maloj mjeri od ličnih imena.

U starijim izvorima potvrđena su izvjesna lična imena pčelarske provenijencije, i to češće nastala reetimizacijom sa ovom leksikom negoli primarnom derivacijom. Sva su ona nastala metaforizacijom stožernih pčelarskih termina: vrijedan kao *pčela* i sladak kao *med*.

Nasuprot ličnim imenima, podložnijim promjenama, iz kojih su pčelarski tragovi u najnovije doba gotovo sasvim iščezli, srpskohrvatska prezimena vjernije čuvaju sliku te profesije, jer se u njima prepoznaje više ne samo osnovnih nego i profesionalnijih pčelarskih termina. Ta prezimena su nastala na više načina: metaforizacijom pčelarskih termina, derivacijom iz ličnih imena, antroponimizacijom naziva pčelarskih zanimanja i antroponimizacijom

toponima.

Antropoosnova od stožernog termina *pčela* prilično je česta u našoj antroponimiji. Antroponimi sa tim korijenom veoma su raznovrsni i u tvorbenom pogledu kreću se od antroponimiziranog prostog apelativa pa do raznih izvedenica, pa čak i složenica. Praslovenska leksema *pčela*, simbol radinosti, veoma se mnogo upotrebljava u našoj metaforici i frazeologiji, što je našlo odraza i u antroponimiji.

Žensko ime *Pčela* zaiblježeno je u jednom pomeniku srpskih imena, vjerovatno iz XVI vijeka (Grk. 259). I deminutiv *Pčelica* registrovan je samo u pamćenju starijih Zemunaca (Grk. 259), dok njegov dijalekatski lik *Čelica* egzistira još i danas u Crnoj Travi (Grk. 321). *Čelica* je takođe i prezime u okolini Benkovca (Leksik 108). U selu Ribari, u okolini Jagodine, registrovan je rod *Pčelić* (SEZ 56, 168). Dijalekatski lik sa iščezlim inicijalnim eksplozivom mnogo je češći: *Čelići* su veoma česti u Hrvatskoj, naročito u okolini Zadra i u Slavoniji (Leksik 108), u 18. stoljeću su registrovani u Kočerinu, u okolini Lištice (GZM na XXIV—XXV, 90), a ranije su živjeli i u Sanici (SEZ 46, 304).

Korijen apelativa *pčela* često se javlja i u detoponimnim antroponimima. U selu Radanovcima, u Užičkoj Crnoj gori, nastanjena je porodica *Pčelina*, čiji su preci doselili iz Pčeline kod Nove Varoši (SEZ 34, 49). I *Čelinić*, porodično ime usamljene osobe u Zagrebu (Leksik 108, najvjerovatnije je u vezi sa jednim od mnogobrojnih toponima ili mikrotoponima *Čelina*, u stvari, supstantiviziranih odredbenih članova sintagmi *pčelina greda*, *pčelina glavica* i sl. Prezime *Čelinščak* u Kostajnici (Leksik 108) takođe asocira na istokorijski toponim kajkavskog porijekla.

Na isti način, detoponimizacijom, nastao je zanimljiv i po porijeklu rijedak srednjovjekovni hercegovački antroponim *Bělo-pčelaninb*, registrovan na stečku iz XV stoljeća u okolini Konjica (Vego I, 34—35). Termin *bijeke pčele*, poznat danas samo rijetkim starim pčelarima, označava veliku rijetkost u pčelarstvu — roj od parojka, tj. treći roj u direktnoj filijaciji u jednoj sezoni. Upotrebljava se i u prenesenom značenju za praunučad ili još dalje potomke živog pretka. Sasvim bi bilo shvatljivo da je to prezime motivirano dugovječnošću porodičnog pretka da se takođe u XV vijeku ne spominje selo *Bilopčele* u Neretvi (Anđelić 119). Znači, Bělo-pčelaninb je bio stanovnik Bilopčela ili je vodio porijeklo iz tog sela. Kasnije, vjerovatno kada je promjenom pčelarske tehnologije i termin *bijeke pčele* ostao poznat samo u veoma uskom krugu pčelara, došlo je do reetimizacije toponima *Bilopčele* u današnju Bjelovčinu, kako se naziva jedno selo u okolini Konjica.

Korijen stožernog pčelarskog termina često se nalazi i u antroponimiziranom nazivu zanimanja. Od prezimena nastalih ovim načinom najrasprostranjenije je *Celar*, čijih potvrda najviše ima u SR Hrvatskoj, zahvaljujući prvenstveno objavljenom cjelovitom rječniku prezimena (okolina Metkovića, Šibenika i Gline, Leksik 108), zatim u Maloj Kladuši u Pounju (SEZ 35, 602) a nekada je i u

Bilećkim rudinama živio muslimanski rod istog prezimena (SEZ 5, 867). Derivacijom su izvedena i prezimena *Čelarov* u okolini Leskovea (SEZ 18, 34), *Čelarić* i *Čelarević* u okolini Nove Gradiške (Leksik 108). Zanimljivo je da je prema književnojezičkom liku apelativa potvrđeno prezime samo kod jedne osobe — *Pčelar* u Brnjeuški kod Gline (Leksik 490), što je svakako rezultat individualne rekonstrukcije porodičnog imena. U Suhopolju, u Slavoniji, registrovano je prezime prema drugoj dijalekatskoj fonetskoj varijanti apelativa — *Čmelar* (OJ II 183).

Rašireno kajkavsko prezime *Čelec* (okolina Klanjca, Garešnice, Donje Stubice, Vrbovca itd., Leksik 108) ima dijalekatsku osnovu od apelativa *pčelac*, kojim se u našem zapadnom jezičkom području označava pčelinje društvo, roj, a u nekim hercegovačkim govorima velika starinska košnica ili je to, pak, pejorativan naziv za pčelara. Najlogičnije bi bilo pretpostaviti da je antroponim izveden od ovog posljednjeg značenja, ali je sasvim neizvjesno da li se u kajkavskim govorima sreće termin *čelec* i u takvoj upotrebi. Nije isključena ni motiviranost tog patronima *čelom*, isto kao ni prezimena *Čelić*, mada je ovo posljednje potvrđeno i u formi *Pčelić*.

Nasuprot prezimenima nastalim po osnovnom pčelarskom zanimanju od slovenskog korijena, u Srbiji i Vojvodini su veoma raširena prezimena prema istoznačnom turcizmu *kovandžija*: *Kovandžić* u okolini Beograda (SEZ 5, 1099), Arandjelovca (SEZ 25, 291), Velike Plane (SEZ 64, 14), u Gruži (SEZ 21, 247), Šumadijskoj Kolubari (SEZ 59, 202), Azanji (SEZ 34, 280), na Kosmaju (SEZ 46, 70); *Kovandžijić* u Timoku (SEZ 55, 499), *Kovandžijac* u okolini Sokobanji (SEZ 29, 50) i *Kovandžić* u Fruškoj gori (ZNŽ 24, 239). *Kovandžići* su još registrovani u okolini Vinkovaca, a *Kavandžići* u Zagrebu. Ovi posljednji su u svakom slučaju doseljenici, jer apelativ *kovandžija* nije prodro u kajkavske govore, isto kao što nije prodro ni u crnogorske, bosanskohercegovačke i većinu hrvatskih govora (moguće je da se bio ukorijenio jedino u Slavoniji u susjedstvu sremskih govora).

Dakle, turcizmom *kovandžija* u sjeveroistočnom dijelu naše teritorije zamijenjen je raniji praslovenski apelativ *uljar*, možda i zbog homonimijskog suboka sa romanizmom kojim se označava proizvođač ili trgovac uljem. Upravo stoga je danas teško etimizirati patronim Uljarević, veoma raširen u Crnoj Gori, Hercegovini, Dubrovniku i Slavoniji, isto kao i prezime *Uljar* u Istri (Leksik 698). Ali, pouzdanije bi bilo pretpostaviti da je pčelarski termin *uljar* iščezao ranije nego što su se pojavila ta prezimena.

U fonetskom pogledu, antroponimi, isto kao i toponimi, vjerno ocrtavaju izoglosu do koje je u narodnim govorima doprlo gubljenje eksplozivnog dentala u inicijalnoj poziciji lekseme (p)*čela*, kojim još nije obuhvaćena samo uska oblast u istočnom Sandžaku i južnoj Srbiji. Fonetska varijanta *čmela* se odražava u antroponimiji u svom arealu, u Slavoniji, dok varijanta *čvela* nije potvrđena kao antroposnova. Antroponimi od turskog korijena *kovan-* jasno pokazuju areal gdje su turcizmi *kovandžija* i *kovanluk* istisli odgovarajuće

slovenske apelative, dok su antroponimski tragovi praslovenskog naziva zanimanja *uljar* veoma nesigurni i malo vjerovatni.

Trut, simbol suprotne vrijednosti od *pčele* — lijenosti, takođe je našao odraza u antroponimiji. Antroponimizacijom apelativa nastalo je prezime *Trut*, rašireno u okolini Čazme i Kutine (Leksik 691), kao što se i odgovarajuća hercegovačka dijalekatska forma odrazila u mostarskom hrvatskom prezimenu *Trutina* (TI 543). U Drenu, u šumadijskoj Kolubari, žive *Trutići* (SEZ 59, 159).

Elementarni pčelarski termin *roj*, koji se često metaforički upotrebljava kao slika vreve i mnoštva, i istokorijenski glagol *rojiti*, kojim se u prenesenom značenju pejorativiziraju glagoli *pričati*, *govoriti*, *brbljati*, našli su odraza u mnogim antroponimima. Registrovano je da u selu Ričica, u visočkoj nahiji, žive Muslimani starinci *Roje*, koji su se »rojili kao čele« (SEZ 43, 603). Nosioci istog prezimena veoma su brojni u Splitu, a sreću se i u mnogim drugim mjestima u Hrvatskoj (Leksik 564). I druga prezimena istog porijekla veoma su raširena, naročito u Hrvatskoj: *Rojec* (Varaždin i Osijek), *Rojek* (Sl. Brod i Daruvar), *Rojevac* (Dubrovnik), *Rojević* (Split, Šibenik), *Rojić* (Vukovar, Varaždin, Sl. Brod), *Rojnić* (Pula), *Rojnik* (Sl. Brod, Dugo Selo), *Rojšek* u Zagrebu (Leksik 564).

Apelativom *párojak* stariji pčelari su označavali više vrsta naknadnih, drugih rojeva, a deminutivom *pārōjčić/parōjčić* imenuje se obično malen, bezvrijedan roj pčela. U Trebinju živi porodica *Parojčić* (TI 583), a potvrđeno je i jedno lice sa istim prezimenom u Šibeniku (Leksik 482), najvjerovatnije tamo doseljeno. Ovaj antroponim je mogao nastati na dva načina. U vrijeme kada je razlikovanje raznih vrsta rojeva bilo uslovljeno ekonomskim razlozima, kada su se pčele razmnožavale ekstenzivnim, prirodnim rojenjem, vjerovatno je i termin *parojak* bio šire poznat, pa dijelom ulazio i u opštu leksiku, te je moglo doći i do njegove antroponimizacije metaforiskim putem: okolina je na taj način izražavala svoj stav prema brojnom ili sitnom potomstvu neke porodice. Ali, vjerovatnije je da je taj patronim detoponimno ime: u okolini Trebinja postoji selo *Parojska Njiva*, čija je nominacija mogla biti uslovljena prevelikim množenjem pčela, a nominacija navedene porodice porijeklom iz tog sela.

Zanimljivo je da šire poznati nazivi pčelinjih nastambi (*koš*, *košnica*, *krošnja*, *ul*, *ulište*, *dubina*, *dubovina*, *stublina*, *kadanj*, *vrškara*, *pletara*, *trnka*, *sanduk* itd.) gotovo uopšte nemaju odraza u našoj onomastici, ili je veoma teško to utvrditi jer većina tih leksema ili njihovih korijena egzistira u jeziku i van pčelarske terminologije (npr., *Dubovina*, *Trnka*, *Trnčić* i sl.). Međutim, za patronim *Trmčić* iz Lopiža kod Sjenice zna se da je nastao od nadimka *Trmka*, što je njihov predak dobio po *trmki*, pletenoj košnici, koju je poklonio svom agi (Politika, 7. 9. 1974).

Med, naziv osnovnog pčelarskog proizvoda, veoma je frekventan korijen u našoj antroponimiji. Doduše, nije uvijek lako ni moguće etimizirati ovaj korijen u onomastičkoj leksici jer postoji i više homonima slovenskog i neslovenskog porijekla.

Ranije je postojao i veći broj ličnih imena sa tim korijenom, ali većina ih nije nastala direktno antroponimizacijom tog apelativa i njegovom derivacijom, nego od hipokoristika složenice *medvjed* i dovođenjem tih likova u vezu sa korijenskim morfemom. Osnovno ime iz ovog gnijezda — *Medo* — i danas je živo u Crnoj Gori, kao što je donedavno bilo i u susjednom Dubrovniku (Grk. 129). Vjerovatno su to ime i njegovi derivati, prilično rašireni u starijim izvorima, *Meda*, *Medač*, *Medak*, *Medaš*, *Medoje*, *Medoš*, *Medovac*, *Medun*, *Meduš*, *Medušanac* (Grk. 129; RJA VI, 554—565) nastali iz profilaktičkih pobuda antroponimizacijom hipokorističkih likova imenice *medvjed*, kako se obično objašnjava njihov nastanak. Mogli su nastati i od iste osnove metaforičnim simboliziranjem snage, nespretnosti ili pohlepnosti za medom. Ali ne treba zaboraviti ni drugu stranu: imenica *medvjed*, iako je u praslavenskom nastala kao zamjena indoevropske tabu-riječi iz koje su se razvile lat. *ursus* i srodne imenice u drugim jezicima, i u nekim našim govorima dobila je opet tabu-značenje. Naime, stanovnici nekih planinskih krajeva u istočnoj Hercegovini, u svakodnevnoj opasnosti od te zvjerke, ni danas neće izgovoriti tu riječ u strahu od onog što ona označava. Stoga je normalno pomisliti da su oni koji su nadijevali pomenuta imena svojoj djeci dovodili ih i u vezu sa medom, isto kao što je slučaj sa antroponimiziranim pridjevom *Medena*, savre-menim ženskim ličnim imenom potvrđenim u Staroj Pazovi (Grk. 277). S druge strane, neka od tih mena mogla su nastati i kalkiranjem (*Medo* : *Ursus*) i adaptacijom stranih antroponima (*Medoš* < *Medossius*), kao što je i hipokoristik *Medo* / < *Mehmed*) danas prilično raširen u muslimanskom antroponimijskom sistemu.

Od naprijed navedenih ličnih imena sa korijenom *med-* nastala su i mnoga prezimena bilo prostom patronimizacijom: *Medo* u okolini Dubrovnika, *Medak* po cijeloj Hrvatskoj, bilo derivacijom: *Medović* na Korčuli, *Medić* na čitavom srpskohrvatskom području, *Medaković*, često prezime po cijeloj Hrvatskoj (Leksik 414), *Medojevići* ili *Medovići*, poturice iz okoline Cetinja (SEZ 39, 233; 503) i sl.

Znatan broj prezimena sa korijenom *Med* — nastao je i bez posredstva sa ličnim imenima, takođe metaforizacijom, motiviranom sličnošću po boji, okusu ili, pak, pohlepnošću za tom hranom. Ako i dovedemo u smnju nastanak porodičnog imena *Med* u Slavanskom Brodu od odgovarajućeg pčelarskog termina (Leksik 414), to već ne možemo učiniti sa prezimenom *Meden*, raširenim u Istri (Leksik 414), ili njegovom kajkavskom izvedenicom *Medenec*, čiji nosioci žive u okolini Čazme, Siska, Kutine, i Velike Gorice (Leksik 414).

U Hercegovini, opet, veoma je rašireno srpsko prezime *Medan* (SEZ 12, 230; SEZ 67, 43), koje je potvrđeno i kod Muslimana u Visokom (SEZ 43, 443). U etnografskoj literaturi i za jedne i za druge je navedeno da im je nominacija motivirana medom. »Dedu mu je radio o medu, te se zato zovu Medanima« (Visoko, SEZ, 43, 443). Iako taj patronim nije potvrđen u Hrvatskoj, njegove izvedenice su vrlo česte: *Medančić* u Istri, *Medanić* većinom na Kvarneru, *Medanović* u okolini Virovitice i u Zagrebu (Leksik 414).

Patronim *Medonjić* u Rađevini u Srbiji (SEZ 20, 739) nastao je vjerovatno detoponimizacijom, jer su njegovi nosioci doselili sa *Mednice*(?) iznad Sarajeva, a zatim i reetimizacijom sa apelativom *medonja*.

Naziv nekadašnjeg zanimanja *medar*, trgovca medom, takođe je ostavio traga u našoj antroponimiji. Prezime *Medar* veoma je rašireno u Ibru (SEZ 6, 554, 657; SEZ 56, 361, 362, 369, 379), zatim u Popovu u Hercegovini (Djela 15, 142, 173), u Metkoviću, Zagrebu i mnogim drugim mjestima SR Hrvatske (Leksik 414). Derivati ovog antroponimiziranog apelativa takođe su čisti: *Medarac* u Slavoniji (Leksik 414), *Medarević* u Ibru (SEZ 6, 617) i *Uncu* (SEZ 56, 55), *Medarić* po cijeloj Hrvatskoj, a najviše u okolini Brinja (Leksik 414), *Medarović* u Ibru (SEZ 6, 544; SEZ 56, 300, 355, 356).

Prezime *Medur*, rašireno u okolini Jastrebarskog, Siska, Petrinje, Kutine itd., kao i njegov derivat *Medurić* u Belom Manastiru (Leksik 414) mogao bi se dovesti u vezu sa starim hrvatskim pčelarskim terminom *medur*, kojim se označavan slatki sok na lišću. Međutim, teško je objasniti na koji bi način ovaj profesionalni termin mogao postati antroposnova, a to nisu postali ni mnogo poznatiji njegovi sinonimi *medljika*, *medna rosa*, *mana*, *medič*, *sjera* i sl.

Analogno antroponimiziranom pridjevu *meden*, i pridjev prema nazivu drugog pčelinjeg proizvoda u Istri je čest kao porodično ime: *Vošten*, *Voštan*, *Voščan* i *Vošćan* (Leksik 762).U Srbiji je od te osnove izveden patronim *Voštanić* (RJA XXI, 330).

Zanimanje *voskovardžija*, otkuplivača i prerađivača voskovarine, očuvalo se do naših dana u nekim krajevima Srbije. Njegov trag sačuvan je u patronimu *Voskovardžić* u okolini Kragujeva (SEZ 64, 70). Srbijansko prezime *Voštinić* (RJA XXI, 331) takođe bi se moglo dovesti u vezu sa zanimanjem otkuplivača ili prerađivača *voštine*, koja se u govorima često identifikuje sa voskovarinom.

**
**

Tragovi pčelarske leksike u srpskohrvatskoj antroponimiji su mnogobrojni i raznovrsni. Ti antroponimi nastajali su na više načina.

Široko razvijena metaforička upotreba osnovnih pčelarskih termina (vrijedan kao pčela; lijen kao trut; sladak kao med; žut kao vosak; bijele pčele — praunučad i sl.) pogodovala je metaforičnom nastanku antroponima: (P)*čela*, (P)*čelica*, (P)*čelić*, *Čelec*, *Trut*, *Trutić*, *Trutina*, *Roje*, *Rojec*, *Rojek*, *Rojšek*, *Rojić*, *Rojnić*, *Rojnik*, *Med*, *Medo*, *Medak*, *Medoje*, *Medena*, *Medenica*, *Meden*, *Medan*, *Medanić*, *Medančić*, *Medanović*, *Medur*, *Vošten*, *Voštan*, *Voščan*, *Voščan*, *Voštanić*, *Trmčić* i sl.

Antroponimizacijom naziva pčelarskih zanimanja, kao i njihovom derivacijom, nastao je takođe znatan broj prezimena: (P)*čelar*, *Cmelar*, *Celarov*, *Celarević*, *Kovandžijić*, *Kovandžić*, *Kovandžijac*,

Kovandić, Uljar (?), Uljarević (?), Medar, Medarac, Medarević, Medarović, Voskovardžić, Voštinić.

Detoponimizacijom je nastao najmanji broj antroponima sa pčelarskom antropoosnovom: *Pčelina*, *Čelinić*, *Čelinščak*, *Bilopčeli(j)anin*, *Parojčić*, *Medonjić*.

Ogromna većina antroponima pčelarskog porijekla izvedena je od elementarnih pčelarskih termina, tj. onih naziva koji su i dio opšteupotrebne leksike: članovi pčelinjeg društva *pčela* i *trut*, oblik njihova društva *roj* i *pčelac* (?), pčeraska zanimanja *pčelar*, *kovandžija*, *uljar* (?), *medar* i *voskovardžija*. Specijalni pčelarski termini, tj. lekseme poznate samo uskom krugu posvećenih profesiji, veoma rijetko služe kao antropoosnove u našem jeziku: *bijele pčele*, *parojak*, *medur*. Zanimljivo je da šire poznati opšti i posebni nazivi košnica imaju veoma malo odraza u antroponimiji, ili ga je teško identifikovati: *Trmčić*, *Trnčić*, *Trnka*, *Dubovina* i sl.

Antroponimi pčelarskog porijekla veoma pouzdano ukazuju na prostornu rasprostranjenost pojedinih pčelarskih termina, kao i njihovih tvorbenih i fonetskih varijanata od kojih su nastali. Oni, takođe, svjedoče i o slovenskoj izvornosti naše narodne pčelarske leksike, uz minimalne tragove turcizama.

I Z V O R I

Anđelić P. *Anđelić*, Historijski spomenici Konjica i okoline, Konjic 1975.

Grk. M. Grković, Rečnik ličnih imena kod Srba, Beograd, 1977.

GZM Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu

Leksik Leksik prezimena SR Hrvatske, Zagreb, 1976.

OJ Onomastica Jugoslavica

SEZ Srpski etnografski zbornik, SANU Beograd

TI Telefonski imenik SRBiH, Sarajevo, 1979.

Vego M. Vego, Zbornik srednjovjekovnih natpisa BiH, Sarajevo, 1962.

ZNŽ Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena, JAZU Zagreb

САВА ПУИЧ. СЕРБСКОХОРВАТСКАЈА АНТРОПОНИМИКА ПЧЕЛОВОДЧЕСКОГО ПРИСХОЖДЕНИЯ

Резюме

В сербскохорватској ономастике, в частности — в топонимике, существует значительное количество имён, образованных от пчеловодческих терминов. Имена собственные пчеловодческого происхождения (*Pčela*, *Pčelica*, *Medo* и т. п.), когда-то весьма распространённые, почти полностью исчезли из современной антропонимики, в то время как фамилии пока хорошо сохраняют представление об этой профессии, ибо в них в большей мере проявляются не одни элементарные (*pčela*, *trut* — рус. трутень, *roj*, *mêd*, *vôsak* — рус. воск, *pčelār* — рус. пчеловод, *kovandžija* — рус. пасечник, *mêdār* — рус. продавец мёда, *voskovâržija* — рус. ремесленник, занимающийся обработкой воска), но и специальные пчеловодческие термины (*parojak* — рус. отрок, *bijelē pčēle* — рус. отрок, *mêdūr* — рус. медвяная роса).

Антропони́мы пчеловодческого происхождения свидетельствуют о природе одной профессии, перетерпевшей в недавнее время коренную трансформацию; они также говорят об отношении этнических сообществ к отдельным понятиям из этой семантической области, очень насыщенной магическими значениями. Антропонимика равном образом подтверждает подлинное происхождение сербскохорватской народной пчеловодческой лексики, в которой так мало заимствованных слов (например: тюркизм *kovandžija*, когда-то распространённые в части Сербии и Воеводины).

Весьма развитое метафорическое использование пчеловодческих терминов (ср.: *vrijedan kao pčela* »прилежный, трудолюбивый как пчела«, *lijen kao trut* »ленивый как трутень«, *bijeće pčele* »правнуки живых предков«, *sladak kao med* »сладкий как мед«) способствовало метафорическому образованию антропонимов: (P)čela, (P)čelica, (P)čelić, *Trut*, *Trutina*, *Trutić*, *Roje*, *Rojnić*, *Med*, *Medo*, *Meden*, *Vošten* и т. д. Антропонимизированные названия пчеловодческих занятий свидетельствуют также о профессиях, ныне исчезнувших: (P)čelar(ević), *Kovandži(ji)ć*, *Uljar(ević)*, *Voskovar(džić)*, и т. п. Детопонимизация же способствовала возникновению очень немногочисленных антропонимов с пчеловодческим корнем: *Pčelina*, *Čelinić*, *Čelinščak*, *Bilopčelanin*, *Parojčić*.

Антропони́мы пчеловодческого происхождения являются очень надёжными указателями на диалектальные ареалы отдельных пчеловодческих терминов и изоглосс их словообразовательных и фонетических вариантов, гораздо более надёжными, чем источники письменности.